

NORGES OFFICIELLE STATISTIK,

UDGIVEN I AARET 1868.

C. No. 6.

BERETNING

OM

DEN HØIERE LANDBRUGSSKOLE I AAS

FRA 1 APRIL 1866 TIL SAMME TID 1867.

UDGIVEN AF

DEPARTEMENTET FOR DET INDRE.

(LA TABLE DES MATIÈRES PAGE 12).

NORGES OFFICIELLE STATISTIK,

UDGIVEN I AARET 1868.

C. No. 6.

BERETNING

OM

DEN HØIERE LANDBRUGSSKOLE I AAS

FRA 1 APRIL 1866 TIL SAMME TID 1867.

UDGIVEN AF

DEPARTEMENTET FOR DET INDRE.

CHRISTIANIA.

TRYKT I DET STEENSKE BOGTRYKKERI.

—
1868.

AARSBERETNING

FRA

AAS HØIERE LANDBRUGSSKOLE

FOR

TIDSRUMMET FRA DEN 1 APRIL 1866 TIL SAMME TID 1867

AF

F. A. DAHL.

Herved har jeg den Ære at afgive Beretning om Skolens Virksomhed for Tidsrummet fra 1ste April 1866 til samme Tidsrum 1867, forsaavidt angaar dens oeconomicke Forholde.

Til en Begyndelse meddeles et kort Sammen drag af Regnskaberne, som viser Activa ved Aarets Begyndelse, de i Aaret faldne Indtægter, Udgifterne i samme Tidsrum samt Beholdningerne ved Aarets Udgang, og følger som Bihang hermed et mere detailleret Regnskab — særskilt udarbejdet for at paavise Indtægter og Udgifter i Detail.

Ved Aarets Begyndelse udgjorde Skolens Eiendele:

I Kassebeholdning . . .	1,406 Sp.	103 β	
- Kreaturer	4,622	—	- -
- Inventarier:			
a) vedkommende Institutet			
6,356 Sp.	28 β		
b) Do. vedk.			
Jordbrug 5,034 — 15 -			
		11,390	— 43 -
Diverse Beholdninger af Kornvarer og øvrige Producter	3,193	— 70 -	
Udestaaende Fordringer med Fradrag af Skolens Gjeld .	927	— 80 -	
			21,540 Sp. 56 β
Tilskud af Statskassen i Aarets Løb . . .	8,100	—	- -
Nettoudbytte af:			
a) Meieriet	198 Sp.	95 β	
b) Kornvarers Conto . .	105	— 77 -	
c) Skoven	74	— 100 -	
d) Fabrication af Drainsrør	137	— 96 -	
e) Værkstederne . . .	27	— 65 -	
			544 — 73 -

Den hele Indtægt 30,185 Sp. 9 β

Ud gift:

Til Institutet	7,394 Sp.	112 β	
- Arbejder, udførte i Aarets Løb til Grundforbedringer	891	— 41 -	
- Haven	221	— 6 -	
- Grisehuset	145	— - -	
- Fjøsset	1,028	— 19 -	
- Jordbruget	166	— 73 -	
Frø- og Rodfrugters Conto .	22	— 22 -	
Drainsrørs Conto	9	— 89 -	
Tab paa diverse Contoer .	3	— 10 -	
Do. ved Amtsgartner Landgreen	57	— 36 -	
			9,939 Sp. 48 β

Beholdning den 31te Marts 1867:

Kassebeholdning	453 Sp.	87 β	
Kreaturer	4,441	— - -	
Inventarier:			
a) Vedkommende Institutet			
6,515 Sp.	74 β		
b) Vedk. Jordbruget . . .	5,121	— 93 -	
			11,637 — 47 -
Diverse Beholdninger af Kornvarer og øvrige Producter	3,460	— 11 -	
Fordringer og den under Bygning værende Meieribygning med Fradrag af Skolens Gjeld	253	— 56 -	
			20,245 — 81 β

Tilsammen 30,185 Sp. 9 β

Om Jordbruget og Avlingen.

Af den til Skolegaarden hørende Indmark er bleven anvendt:

Til Brak	205	Maal.
- Rug	126	—
- Hvede	37	—
- Byg	12	—
- Blandkorn	95	—
- Havre	102	—
- Poteter	29	—
- Turnips	60	—
- Græsmark	480	—
(hvoraf til Slaatteland om- trent 400 Maal).		
- Træplantning	8	—

Tilsammen 1,154 Maal.

Avlingen herpaa har, foruden hvad der er anvendt til Kreaturenes Staldfodring og Havnegang om Sommeren, udgjort:

Kornvarer.

47 Td. Hvede	eller 1,27 Td. pr. Maal	efter Udsæd af 9 $\frac{3}{8}$ Td.
200 $\frac{3}{8}$ - Rug	- 1,59 - - - - -	- 9 $\frac{1}{8}$ -
10 $\frac{3}{8}$ - Byg	- 0,86 - - - - -	- 3 -
159 - Blandkorn	- 1,67 - - - - -	- 26 -
255 - Havre og Vikkerhavre	- 2,5 - - - - -	- 33 $\frac{1}{8}$ -
32 - Letkorn.		

704 $\frac{1}{8}$ Tønde.

Rodfrugter.

395 Tønder	Poteter.
648 —	Kaalrabi.
2,819 —	Turnips.

3,862 Tønder, som i Gjennemsnit give 43,4 Td. pr. Maal eller 57,7 Td. pr. Maal af Turnips og 13,6 Td. af Poteter.

Hø.

690 Skø Hø, eller 1,72 Skø pr. Maal.

Desuden er der avlet 1,644 ø Timotheifrø og 192 ø Raygræsfrø.

Af Gjødsel er der i Aarets Løb anvendt:

Til Brakmarken paa Aas	701	Læs.
- Do. - Søraas	360	—
- Do. - Vollebæk	633	—
samt til Rodfrugtlandet ved Aas	640	—

Tilsammen 2,334 Læs

à 4 Tdr. pr. Læs.

Til Opblanding af denne Gjødsning samt til Kompost og Tilberedning af Poudrette er der bleven fremkjørt ialt 706 Læs Myrjord.

Veirigt var under Vaaren og Forsommeren særdeles gunstigt for Væxtligheden, hvorfor ogsaa saavel Korn- som Rodfrugtagrene stode frodige; men ved Begyndelsen af August Maaned indtraf vedholdende Regnveir, som varede til Udgangen af September Maaned, hvilket ei alene besværliggjorde Indhøstningen, men endogsaa ødelagde det meste af Kornavlingen.

I August Maaned var ialt 20 Regndage med en Regnmængde af 4,26 Tommer i lodret Høide, og i September 24 Regndage, i hvilke der faldt næsten 10 Decimaltommer (9,76 Duodecimaltommer) Regn.

Først ved October Maanedes Begyndelse ophørte Regnet, men Vindstille og Taage var raadende, saaat Intet kunde indbjerges, førend i Slutningen af Maaneden. Saavel Høst- som Vaarsæd maatte afskjæres i Regnveir og ophænges paa Stør, da Kornet begyndte at gro i selve Straaet, men desuagtet vedblev Groningen i den Grad, at de flere Tommer lange Grospirer bedækkede de paa Ageren staaende Kornrøk. Det kan uden Overdrivelse antages, at ca. 400 Tdr. Korn gik tabt ved Groningen og Spildning paa Ageren, og det, som endelig blev indbjerget, var af let og daarlig Beskaffenhed, saa det meste maatte opfodres til Kreaturene for at faa nogen Nytte deraf.

Paa Grund af det vedholdende Regnveir, kunde heller ikke Høstudsæden foregaa paa det hele dertil beredte Areal 205 Maal, hvorfor kun 126 Maal blev besaaet, — en Omstændighed, der vil komme til at bevirke et formindsket Udbytte ogsaa for det paafølgende Aar.

Det eneste af Aarets Afgrøde, der gav et rigt Udbytte, var Turnipsen, som i Gjennemsnit gav over 57 Tdr. pr. Maal.

En stor Del af Halmen blev udelig til Føde for Kreaturene, hvorfor baade Hø og Halm maatte indkjøbes til Besætningens Underhold.

Sammendrag af Jordbrugets Conto.

Debet.	Credit.
Inventarier i Behold ved Aarets Begyndelse 3,357 Spd. 59 β	Frø og Rodfrugter . . . 1,363 Spd. 30 β
Do., overført fra Institutets Conto . . . . . 5 — 90 -	Kornvarer . . . . . 1,451 — 67 -
Diverse Beholdninger . . . . . 82 — 93 -	Hø . . . . . 1,035 — - -
	Diverse andre Indtægter . . . . . 160 — 91 -
	4,010 Spd. 68 β
Materialier fra Skoven . . . . . 23 Spd. 40 β	Inventarier ved Aarets Udgang 3,390 Spd. 108 β
Aflønning og Kost til Arbejdsformanden . . . . . 264 — 50 -	Beholdninger ved Do. . . . . 101 — 6 -
Folkenes Arbejds-Conto 1,092 — 81 -	3,491 — 114 -
Hestenes Arbejds-Conto 973 — 74 -	Tab . . . . . 166 — 73 -
Brænde til Gaardens Arbejdsfolk, Klokkeren samt til Damp-tærskning og Do.-Grøpning . . . . . 112 — 15 -	
Bygningsreparationer . . . . . 104 — 65 -	
Skatter og Onera . . . . . 348 — 104 -	
Udsæd af Kornvarer, Frø og Rodfrugter . . . . . 380 — 71 -	
Reparationer paa Inventarier samt ved Værkstederne forarbejdede nye Redskaber . . . . . 321 — 90 -	
Til Indkjøb af Redskaber og Maskiner samt diverse Omkostninger . . . . . 361 — 53 -	
Til Indkjøb af kunstig Gødning, Kalk samt Strøhalm . . . . . 239 — 90 -	
4,223 — 13 -	
Tilsammen 7,669 Spd. 15 β	Tilsammen 7,669 Spd. 15 β

Draining og Grundforbedringer.

Drainingen i Aarets Løb har omfattet et Areal af 96 Maal. Paa dette Areal er der bleven optaget 6,785 Favne Grøfter, hvis Gravning og Fyldning har kostet

259 Spd. 40 β

Desuden er der i samme Tidsrum optaget

489 Favne aabne Grøfter med en Udgift af . . . . . 19 — 116 -

Lateris 279 Spd. 36 β

Transport 279 Spd. 36 β

Til Igjenlægningen af de lukkede Grøfter er medgaaet 44,419 Stykker Drainsrør af diverse Slags til en Pris af . . . . . 253 — 90 -

Andre Grundforbedringsarbejder, saasom Minering, Opsætning af Stengjærder m. m. har medført en Udgift af . . . . . 84 — 116 -

Lateris 618 Spd. 2 β

1*

Transport 618 Spd. 2 β
 Med Gaardens Folk og Heste er udført
 Stenbrydning, Bortkjøring af Sten, Pla-
 nering m. m. til en sammenlagt Arbeids-

Transport 618 Spd. 2 β
 værdi af . . . . . 273 — 39 -
 Tilsammen 891 Spd. 41 β
 Fra Brakmarken er i Aarets Løb opbrudt og bortkjørt
 5,387 Læs Sten.

Tilvirkning og Salg af Drainsrør.

I Aarets Løb er der bleven tilvirket ialt
 af 3" Drainsrør . . . . . 8,121 Stykker.
 - 1 $\frac{3}{4}$ " — . . . . . 57,776 —
 - 1 $\frac{1}{2}$ " — . . . . . 47,605 —
 Tilsammen 113,502 Stykker.

Lægges hertil:
 Beholdningen ved Aarets Begyndelse . . . 23,133 —
 Udkommer en Totalsum af 136,635 Stykker.

Deraf er anvendt:
 Til Afgrøftning af Gaardens Jordbrug

44,419 Stk til en Pris af 253 Spd. 90 β
 Solgt i Aarets Løb . 77,906 — — — 388 — 78 -
 Beholdning ved Ud-
 gangen af Aaret . 14,310 — — — 54 — 2 -

Gjør 136,635 Stk til en Pris af 696 Spd. 50 β
 Drainsrørstilvirkningen har givet et Netto-Udbytte af
 137 Spd. 96 β .

Efterspørgselen efter Drainsrør, især fra mindre Gaard-
 brugere, er i stadig Tilvæxt, hvilket viser, at man mere al-
 mindeligt begynder at indse Fordelene ved Jordens Draine-
 ring.

Haven og Planteskolen.

Værdien af de til Haven hørende Inventarier udgjorde
 ved Aarets Begyndelse . . . . . 182 Spd. 76 β
 Arbeidsomkostninger samt Indkjøb af Frø,
 Planter og Pødevviste m. m. beløbe sig til 737 — 38 -
 Tilsammen 919 Spd. 114 β

I Aarets Løb er solgt Træer, Buske m. m.
 for et Beløb af . . . . . 505 Spd. 4 β
 Inventarier ved Aarets Slut-
 ning . . . . . 193 — 104 -
 Større Udgift end Indtægt 221 — 6 -
 Tilsammen 919 Spd. 114 β

Efterspørgselen efter Piler til Plantning har været saa

stor, at ikke alle Reqvirenter har kunnet erholde sine betin-
 gede Kvanta, hvorfor ogsaa Pileplantningen ved Skolen er
 bleven udvidet, idet man for Eftertiden kan paaregne, at Af-
 sætningen snarere er i Til- end Aftagende. Selv om man i
 Fremtiden ikke skulde kunne afsætte Pilen som Stiklinger
 til Udplantning, giver dog Pileplantningen en sikker og
 god Indtægt ved Salg af Kjepper og Qviste til Tøndebaand
 og Kurvemagerarbejder.

Frugttrædyrkningen synes for Fremtiden — næst Pilen
 — at blive den mest lønnende, da Efterspørgselen efter Frugt-
 træer er forholdsvis større end efter andre Træer og Buske,
 som opdrages her paa Stedet.

Værkstederne.

Inventarier og Materialier i Behold ved Aarets Begyndelse til Beløb	601 Spd.	2 β.
Udgifter i Aarets Løb til Arbejds- løn og Indkjøb af Materialier beløbe sig til	998 —	46 -
Gevinst	27 —	65 -
Tilsammen	1,626 Spd.	113 β.

Ved Værkstederne forfærdigede Redskaber, Reparationer, udførte for Gaar-

dens Regning m. m.	784 Spd.	41 β.
Beholdning af Inventarier og Materialier ved Aarets Slutning samt endeel færdige Redskaber til Salg	842 —	72 -
Tilsammen	1,626 Spd.	113 β.

Stamhollænderiet og Fjøsdriften.

Ved Aarets Begyndelse havde i Behold:	3 Tyre.	
	52 Kjør.	
	18 Kviger.	
	16 Kalve *)	
Indkjøbt i Aarets Løb	3 Kjør.	
Fødte	48 Kalve.	
Tilsammen	140 Stykker.	
Derimod er i samme Tidsrum:		
Solgt:	1 Tyr.	
	3 Kjør.	
	16 Kalve.	
	20 Stykker.	
Slagtede:	4 Kjør.	
	1 Kvice.	
	7 Kalve.	
	12 —	
Døde:	3 Kjør.	
	9 Kalve.	
	12 —	

Beholdning af levende Kreaturer ved Aarets	
Udgang:	2 Tyre.
	50 Kjør.
	12 Kviger.
	32 Kalve.
	96 Stykker.
Tilsammen	140 Stykker.

Af disse tilhører fremdeles Stamhollænderiet 1 Tyr og 21 Kjør. Af den oprindelige Stamme er i Aarets Løb døde 3 og slagtet 1, nemlig Kjørene No. 2, 4, 13 og 16, og er 1 (No. 15) solgt til Slagt, da den ikke havde taget sig med Kalv.

I Stamhollænderiet er derimod indsat Kvigerne No. 33, 39, 47 og 66.

Melkeudbyttet af disse Kjør har været saaledes som vedføjede Tabel udviser, af hvilken sees, at samtlige 21 Kjør have givet 61,769 Potter Melk; men naar No. 15 som Goldko fraregnes, har Udbyttet af 20 Kjør været 61,270 Potter, eller i Middeltal for hver Ko 3,063 Potter.

*) Den 1ste April 1866 blev forglemt at opføres blandt Beholdningen 1 Kalv.

Sammendrag af Melkendbyttet ved Aas i Tidsrummet fra $\frac{1}{4}$ 66 til $\frac{31}{3}$ 67.
Thelemarks Race.

No.	K o e n s N a v n.	Levende Vægt $\frac{1}{4}$ 66. ø	Kalvede.		Melkede fra og med $\frac{1}{4}$ 66 til og med $\frac{31}{3}$ 67.												Summa Potter Melk. Tils.	Levende Vægt $\frac{1}{4}$ 67. ø
			1ste Gang	2den Gang	April.	Mai.	Juni.	Juli.	August.	Septbr.	Octbr.	Novbr.	Decbr.	Januar.	Febr.	Marts.		
1	Jetta	920	$\frac{3}{5}$	-	17	-	368	396	366	309	$270\frac{1}{2}$	240	$227\frac{1}{2}$	196	114	$56\frac{1}{2}$	$2560\frac{1}{2}$	800
11	Bragod	900	$\frac{1}{2}$	-	$324\frac{1}{2}$	$321\frac{1}{2}$	$310\frac{1}{2}$	$339\frac{1}{2}$	329	$298\frac{1}{2}$	261	$96\frac{1}{2}$	-	-	207	$498\frac{1}{2}$	$2986\frac{1}{2}$	840
12	Rolind	740	-	-	258	245	219	$240\frac{1}{2}$	$227\frac{1}{2}$	$191\frac{1}{2}$	158	121	124	120	86	$68\frac{1}{2}$	2059	720
15	Jularos	745	$\frac{2}{2}$	-	$308\frac{1}{2}$	260	$228\frac{1}{2}$	$241\frac{1}{2}$	$229\frac{1}{2}$	200	$165\frac{1}{2}$	$120\frac{1}{2}$	68	55	1	$355\frac{1}{2}$	2233	760
16	Sölvbod	650	$\frac{6}{1}$	-	158	$182\frac{1}{2}$	$179\frac{1}{2}$	188	$215\frac{1}{2}$	166	$53\frac{1}{2}$	-	-	$328\frac{1}{2}$	347	$332\frac{1}{2}$	2151	650
17	Bohus	760	$\frac{1}{2}$	$\frac{2}{3}$	$273\frac{1}{2}$	248	228	$196\frac{1}{2}$	$182\frac{1}{2}$	$126\frac{1}{2}$	$77\frac{1}{2}$	-	-	-	-	-	$1332\frac{1}{2}$	Solgt.
19	Lilleros	740	$\frac{1}{7}$	-	108	$23\frac{1}{2}$	-	223	412	$314\frac{1}{2}$	293	$233\frac{1}{2}$	195	$154\frac{1}{2}$	112	77	2146	680
20	Anneros	860	$\frac{1}{5}$	-	-	$121\frac{1}{2}$	356	$377\frac{1}{2}$	$391\frac{1}{2}$	$303\frac{1}{2}$	$247\frac{1}{2}$	$175\frac{1}{2}$	108	$41\frac{1}{2}$	-	-	$2122\frac{1}{2}$	790
21	Blaadrople	660	$\frac{1}{6}$	-	73	1	160	$363\frac{1}{2}$	$377\frac{1}{2}$	$277\frac{1}{2}$	262	185	136	124	$110\frac{1}{2}$	27	2097	700
22	Liliegod	860	$\frac{2}{4}$	-	$17\frac{1}{2}$	467	445	457	417	$319\frac{1}{2}$	$273\frac{1}{2}$	240	230	$161\frac{1}{2}$	116	11	3155	690
24	Jørgelin	800	$\frac{6}{4}$	-	295	$378\frac{1}{2}$	320	$288\frac{1}{2}$	244	211	181	125	124	124	$112\frac{1}{2}$	78	$2481\frac{1}{2}$	720
26	Haleros	800	$\frac{1}{5}$	-	-	$129\frac{1}{2}$	$314\frac{1}{2}$	$284\frac{1}{2}$	231	$209\frac{1}{2}$	$190\frac{1}{2}$	$127\frac{1}{2}$	124	$124\frac{1}{2}$	72	-	$1807\frac{1}{2}$	770
27	Guldrei	600	-	-	143	$183\frac{1}{2}$	$175\frac{1}{2}$	189	$223\frac{1}{2}$	177	$160\frac{1}{2}$	$133\frac{1}{2}$	124	124	$107\frac{1}{2}$	44	1785	650
28	Guldbol	775	$\frac{1}{8}$	-	60	62	43	-	-	-	96	$301\frac{1}{2}$	291	249	$225\frac{1}{2}$	$248\frac{1}{2}$	$1576\frac{1}{2}$	700
30	Julebol	900	$\frac{4}{5}$	-	-	$387\frac{1}{2}$	$353\frac{1}{2}$	341	$346\frac{1}{2}$	308	$248\frac{1}{2}$	$175\frac{1}{2}$	138	129	112	$81\frac{1}{2}$	2621	670
31	Ragna	840	$\frac{2}{2}$	-	$120\frac{1}{2}$	100	60	62	54	-	-	-	274	319	267	249	$1505\frac{1}{2}$	830
32	Thelemarkens Pryd . .	-	-	-	$330\frac{1}{2}$	$385\frac{1}{2}$	368	$371\frac{1}{2}$	$327\frac{1}{2}$	265	$254\frac{1}{2}$	$150\frac{1}{2}$	25	-	-	-	2478	680
33	Pryd 2	-	$\frac{1}{2}$	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	109	$377\frac{1}{2}$	$486\frac{1}{2}$	500
34	Lille Jetta	-	$\frac{1}{1}$	-	-	-	-	-	-	-	-	179	$279\frac{1}{2}$	$252\frac{1}{2}$	$225\frac{1}{2}$	246	$1182\frac{1}{2}$	550
35	Kullan	-	$\frac{1}{1}$	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	228	$356\frac{1}{2}$	$368\frac{1}{2}$	953	540
	Summa																$39720\frac{1}{2}$	

Sammendrag af Melkeudbyttet ved Aas i Tidsrummet fra $\frac{1}{4}$ 66 til $\frac{31}{3}$ 67.
Ayrshire Race.

K o e n s		Levende Vægt $\frac{1}{4}$ 66. Æ	Kalvede.		Melkede fra og med $\frac{1}{4}$ 66 til og med $\frac{31}{3}$ 67.												Summa Potter Melk.	Levende Vægt $\frac{1}{4}$ 67. Æ
No.	N a v n.		1ste Gang	2den Gang	April.	Mai.	Juni.	Juli.	August.	Septbr.	Octbr.	Novbr.	Decbr.	Jannar.	Febr.	Marts.	Tils.	
3	Denty	880	$\frac{6}{9}$	-	-	429	460 $\frac{1}{2}$	442	389	310	284 $\frac{1}{2}$	240 $\frac{1}{2}$	189	116 $\frac{1}{2}$	50	-	2911	810
5	Grassie	900	-	-	630	571	559	554 $\frac{1}{2}$	445	356 $\frac{1}{2}$	288	224 $\frac{1}{2}$	151 $\frac{1}{2}$	35	-	-	3815	950
6	Dandy	960	$\frac{2}{4}$	-	48	520	483	494	464	361 $\frac{1}{2}$	298 $\frac{1}{2}$	202 $\frac{1}{2}$	77	-	-	-	2948 $\frac{1}{2}$	940
7	Brany	920	$\frac{2}{1}$	-	554	509	460 $\frac{1}{2}$	472	426	307	174	-	58	488	523	-	3971 $\frac{1}{2}$	880
8	Young Snapy.	780	$\frac{1}{2}$	-	424	434	412	421 $\frac{1}{2}$	376	295	256	140 $\frac{1}{2}$	37	-	191	434	3421	730
9	Ferden	970	$\frac{2}{0}$	-	664 $\frac{1}{2}$	628	601 $\frac{1}{2}$	567	511 $\frac{1}{2}$	452	384	223	20	-	142 $\frac{1}{2}$	685	4879	940
10	Knockengig	1020	$\frac{9}{4}$	-	346	499 $\frac{1}{2}$	456 $\frac{1}{2}$	445	406 $\frac{1}{2}$	304 $\frac{1}{2}$	250 $\frac{1}{2}$	183 $\frac{1}{2}$	109	28	-	264	3293	890
11	Merlie	890	-	-	513	471	438	440	413 $\frac{1}{2}$	322 $\frac{1}{2}$	292	241	211 $\frac{1}{2}$	57 $\frac{1}{2}$	-	-	3400	920
12	Andrewlami	830	-	-	381 $\frac{1}{2}$	356 $\frac{1}{2}$	336	379	361 $\frac{1}{2}$	293	229 $\frac{1}{2}$	180 $\frac{1}{2}$	175	130	112	124	3058 $\frac{1}{2}$	940
14	Fair Belle	890	$\frac{1}{2}$	-	362 $\frac{1}{2}$	373	359 $\frac{1}{2}$	356 $\frac{1}{2}$	247 $\frac{1}{2}$	4	-	-	483 $\frac{1}{2}$	456 $\frac{1}{2}$	370	361	3374	910
15	Young Emma	800	-	-	62 $\frac{1}{2}$	62	62 $\frac{1}{2}$	63	62	60	62	60	5	-	-	-	499	840
17	Bonny	780	$\frac{8}{12}$	-	386	381	351 $\frac{1}{2}$	380 $\frac{1}{2}$	365 $\frac{1}{2}$	234 $\frac{1}{2}$	74	-	320 $\frac{1}{2}$	442 $\frac{1}{2}$	354	373	3663	750
18	Swany	930	$\frac{1}{3}$	-	-	243	465 $\frac{1}{2}$	449	415	363	305	234	186 $\frac{1}{2}$	115	37	-	2813	930
20	Bank	840	$\frac{9}{8}$	-	129 $\frac{1}{2}$	-	303 $\frac{1}{2}$	491	475	409 $\frac{1}{2}$	343 $\frac{1}{2}$	252 $\frac{1}{2}$	230	120 $\frac{1}{2}$	-	-	2755	860
21	Hillas	980	$\frac{2}{7}$	-	124 $\frac{1}{2}$	100 $\frac{1}{2}$	3	106 $\frac{1}{2}$	568 $\frac{1}{2}$	473 $\frac{1}{2}$	384 $\frac{1}{2}$	267	207 $\frac{1}{2}$	169 $\frac{1}{2}$	107	72	2584	950
22	Wilima	800	$\frac{2}{1}$	-	488 $\frac{1}{2}$	485	433	435	407	329	204 $\frac{1}{2}$	40	-	173	469	490	3954	810
28	Sloany	930	$\frac{1}{1}$	-	222	135	94 $\frac{1}{2}$	46	-	-	-	116 $\frac{1}{2}$	273 $\frac{1}{2}$	358	277	246 $\frac{1}{2}$	1869	910
33	Young Ferden	960	$\frac{1}{2}$	-	278	246 $\frac{1}{2}$	224 $\frac{1}{2}$	186	150 $\frac{1}{2}$	5	-	-	271	372 $\frac{1}{2}$	294 $\frac{1}{2}$	251 $\frac{1}{2}$	2280	950
39	Norma	910	$\frac{2}{2}$	-	335	330 $\frac{1}{2}$	299	266	207	41 $\frac{1}{2}$	-	-	130	474 $\frac{1}{2}$	371 $\frac{1}{2}$	360 $\frac{1}{2}$	2815 $\frac{1}{2}$	860
47	Danna	820	$\frac{1}{2}$	-	172 $\frac{1}{2}$	170	147	126 $\frac{1}{2}$	112 $\frac{1}{2}$	61	14	-	-	-	154	374	1331 $\frac{1}{2}$	800
66	Helliana	880	$\frac{1}{8}$	-	-	-	-	-	-	346	420	327	297	271	225	247 $\frac{1}{2}$	2133 $\frac{1}{2}$	790
Summa																	61769	

Blandt de ovenfor opgivne Telemarkskjør er 4 afgaaet og 4 andre indsatte i disses Sted.

Melkeudbyttet har været 39,720 Potter eller i Gjennemsnit 1,986 Potter, hvilket er noget mindre end tilforn; dog bør man her tage i Betragtning, at af de tilkomne Kjør har 3 Stykker melket blot nogle Maaneder. Sættes den tilkomne ene ud af Betragtning, bliver det gennemsnitlige Kvantum Melk for de øvrige 2,163 Potter pr. Ko.

Melkeafkastningen har været som ovenfor angivet:	
Af Stambollænderiet	61,769 Potter.
— Telemarkskjørene	39,720 —
— de øvrige Kjør og Kviger, som have baaret første Kalv	12,234 —
	ialt 113,723 Potter.

Fjøssets Brutto-Indtægt har været:

113,723 Potter Melk à $2\frac{1}{2}$ β pr. Pot.	2,369 Spd. 26 β.
Solgte Kreaturer til Slagt	265 — 69 -
do. Kalve og Ungkreaturer	506 — 28 -
do. Huder og Skind	22 — 23 -

Tilsammen 3,163 Spd. 26 β.

Uagtet dette, viser Fjøssets Conto Tab, hvilket dels kommer deraf, at man har maattet indkjøbe kostbarere Foder til Stammens Opretholdelse, og dels af det Tab, der er bevirket ved Nedslagning af endel af de bedre melkende Kjør, paa Grund af en under dette Aar herskende Kalvning-feber, hvilket ikke alene har forringet den hele Besætnings Totalværdi ved Slutningen af Aaret, men ogsaa medført et mindre Melkeudbytte, end hvad der var paaregnet.

Mejeriet.

I Løbet af Aaret er opført en ny Mejeribygning, hvilken dog ikke bliver færdig at tages i Brug førend næste Sommer, hvorfor det samme mindre hensigtsmæssige Lokale som før har været benyttet.

Idethele er i Løbet af Aaret indkommet fra Fjøset af Melk . . . . . 113,723 Potter.

Heraf er medgaaet til Kalvene	
20,180 Potter.	
Solgt til forskellige Per-	
soner	12,648 —
Til Mejeriet	80,895 —
	Tilsammen 113,723 Potter.

Af disse 80,895 Potter er produceret $5,340\frac{3}{4}$ æ Smør og: 1 æ Smør af $15,11$ Potter.

Af den til Smørproductionen leverede Melk er endvidere erholdt . . . . . 74,435 Pot. skum. Melk.
Hvoraftil Kalvene 13,578 Potter.

Solgt	34,747 —
Til Ostetilvirkning 26,110 —	
	74,435 Potter.

Tabet af Melk ved Afdunstning og Smørtilvirkning = 6,460 Potter eller $7,98$ pCt.

Af de til Ostproductionen anvendte 26,110 Potter skummet Melk er tilvirket 224 Stk. Oste med en Vægt af $2,833\frac{1}{2}$ æ solgt Vare.

I Gjennemsnit er altsaa medgaaet $9,21$ Pot Melk til 1 æ Ost.

Mejeriets Conto.

Debet.	
Beholdning af diverse Inventarier ved Aarets Begyndelse	385 Spd. 74 β.
Beholdning af Ost, Smør, Salt og Krydderier	87 — 53 - 473 Spd. 7 β.
113,723 Potter Melk à $2\frac{1}{2}$ β	2,369 — 26 -
Lønning til Mejersken og hendes Medhjelpere	203 — 83 -
Lys og Renholdelse	6 — 42 -
Brænde	26 — 67 -
Indkjøb af Salt, Krydderier m. m. samt Reparationer m. m.	26 — 37 -
Gevinst	198 — 95 -
	Tilsammen 3,303 Spd. 117 β.

Credit.	
Solgte Mejeriproducter i Aarets Løb for	2,221 Spd. 61 β.
20,180 Potter sød Melk	420 — 50 -
13,578 Potter skummet Melk	169 — 87 -
Valle til Svinene	16 — 85 -
Inventarier ved Aarets Slutning	384 Spd. 115 β.
Beholdning af Ost og Smør m. m.	90 — 79 -
	475 Spd. 74 β.
	Tilsammen 3,303 Spd. 117 β.

EXTRACT

AF

AAS HØIERE LANDBRUGSSKOLES REGNSKAB FOR 1887.

Indtægt.

1866.

April 1.	1. Diverse Beholdninger ved Regnskabsaarets Begyndelse:			
	Kassabeholdning	1,406	Spd. 103	β
	Kreaturer	4,622	—	- -
	Inventarier:			
	a. Institutets	6,356	Spd. 28	β
	b. Jordbrugets	5,034	— 15	-
			11,390	— 43 -
	Kornvarer og andre Producter	3,193	—	70 -
	Udestaaende Fordringer	1,489	Spd. 29	β
	med Fradrag af Gjeld	561	— 69	-
			927	— 80 -
				21,540 Spd. 56 β

1867.

Marts 31.	2. Af Skolen:			
	a. Elevafgift	2,020	Spd.	- β
	b. Salg af „Aasbeskrivelsen“	13	—	60 -
	c. Diverse andre Indtægter	19	—	90 -
				2,053 — 30 -

Anmærkning: Naar fra Udgiften til Institutet . 9,601 Spd. 22 β
trækkes Indtægten . . . . . 2,053 — 30 -

Udkommer en Difference af 7,547 Spd. 112 β

Differencen paa Institutets Conto i Hovedbogen er . 7,394 — 112 -

Forskjel mellem dette Opgjør og Hovedbogens Udvisende

153 Spd. - β

hvilket ligger dels i:

Forøgelse af Inventarie-Capitalen (31 Spd. 105 β)

og dels i Ompostering af nogle

Inventarier fra Institutets Conto

til:

- a. Bibliothekets Conto . . . . (115 — 45 -)
og b. Jordbrugets Conto . . . . (5 — 90 -)

Gjør (153 Spd. - β)

3. Af Gaardsbruget m. m.:

a. Jordbruget:

Avling af Kornvarer . . . . . 1,386 — 31 -

Overmaal fra 1865 . . . . . 65 — 36 -

Avling af Frø og Rodfrugter . . . . . 1,360 — 6 -

Do. - Hø . . . . . 1,035 — - -

Diverse Afgifter . . . . . 79 — - -

Solgte raa Ben til Brynsdalens chemiske Fabrik . 25 — 45 -

Diverse andre Indtægter . . . . . 27 — 70 -

3,978 — 68 -

Anmærkning:

Naar fra det egentlige Jordbrugs Udgifter . . 4,223 Spd. 13 β

trækkes Indtægten . . . . . 3,978 — 68 -

Udkommer en Difference af . . . . . 244 Spd. 65 β

244 Spd. 65 β; 3,978 Spd. 68 β; 23,593 Spd. 86 β

Udgift.

1867.

Marts 31. I. Til Skolen:

a. Lønninger:

Direktøren	1,500 Spd.	- β	
Landbrugslæreren	525	—	- -
Agriculturkemikeren	700	—	- -
Læreren i Botanik og Skovbrugslære	450	—	- -
Veterinærlæreren	450	—	- -
Kassereren og Regnskabsføreren	450	—	- -
(Gaardsfuldmægtigen 202 Spd. 10 β, der er deb. Jordbrugets Conto).			
Gartneren	125	—	- -
(samt 5 pCt. Udbytte af de solgte Haveproducter = 25 Spd. 25 β, der er deb. Havens Conto).			
(Hjilmager og Smed 349 Spd. 90 β, der er debiteret Værkstedet).			
Laboratoriedrengen	37	—	60 -
Den kemiske Assistent	300	—	- -

4,537 Spd. 60 β

b. Kosthold m. m.:

Ekonomien for Bespising af nedenstaaende Personer:

28 Elever i 1 Aar à 80 Spd.	2,240 Spd.	- -	
1 Do. i $\frac{3}{4}$ do. à do.	60	—	- -
1 jourh. Lærer i 1 do.	80	—	- -
*) Gartner- og Laboratoriedreng à 60 Spd.	120	—	- -
Opvartning	180 Spd.	- β	
Aflønning til 2 Piger og 1 Jomfru	100	—	- -
Tillæg, ifølge Departementets			
Skrivelse af 19de Septbr. 1865	220	—	- -
Renholdelse (excl. Pibefejning)	75	—	- -
	575	—	- -

3,075 — - -

c. Andre Udgifter ved Skolen:

Brænde	624 Spd.	95 β	
(Contoen udviser ialt 1,586 Spd. 41 β).			
Derfra gaar:			
Lærernes Ved	137 Spd.	60 β	
Af J. Hoelstads Bo indbetalt	22	—	48 -
Til Jordbruget	112	—	15 -
- Drainsrørsfabrikken	166	—	48 -
- Meieriet, Haven og Værkstedet	61	—	72 -
Tab paa Brænde-Conto	-	—	3 -
Beholdning ved Aarets Slutning	461	—	60 -
	961 Spd.	66 β	

Transport 624 Spd. 95 β; 7,612 Spd. 60 β

*) Gaardsfuldmægtigens Kost er debiteret Jordbruget.

Indtægt.

	Transport	244 Spd. 65 β;	3,978 Spd. 63 β;	23,593 Spd. 86 β
	Differencen paa Jordbrugets Conto efter Hovedbogen	166 — 73 -		
	Forskjel mellem dette Opgjør og Hovedbogens			
	Udvisende	77 — 112 -		
	hvilket kommer af:			
	dels Overflyttelse af Inventarier fra Institutets			
	Conto til Jordbruget (5 Spd. 90 β).			
	samt fra dette til Fjøssets Conto (32 Spd. - β)			
	og dels i forøgede Værdier af			
	Inventarier	(33 — 49 -)		
	og Beholdninger	(18 — 33 -)		
	ved Aarets Slutning.			
	Gjør (83 Spd. 82 β)			
	hvorfra dog maa trækkes de			
	Jordbruget debiterede og ovenfor			
	anferte	(5 — 90 -)		
	Tilbage (77 Spd. 112 β)			
b.	Diverse Gevinster, henhørende til Jordbruget:			
a.	Mejeriet	198 — 95 -		
b.	Kornvarer	105 — 77 -		
			304 — 52 -	
				4,283 — - -
4.	Andre Gevinster, udenfor det egentlige Gaardsbrug:			
a.	Skoven	74 Spd. 100 β		
b.	Drainsrørsfabrikationen	137 — 96 -		
og c.	Værkstederne	27 — 65 -		
				240 — 21 -
5.	Oppebaaret af Statskassen			8,100 — - -
6.	Til Foranstaaende maa lægges:			
	Forøgelse af Inventarie-Capitalen ved Aarets Slutning paa Institutets og Jordbrugets			
	Conto, samt Virkningen af den forannævnte Ompostering af diverse Inventariesager ved-			
	kommende de to Contoer for Institutet og Jordbruget, hvilke Summer ved Regnskabets Af-			
	slutning have indvirket paa Contoernes Udfald, nemlig:			
	Paa Institutet	153 Spd. - β		
	- Jordbruget	77 — 112 -		
				230 — 112 -
	(Cfr. Anmærkningen foran under Institutets og Jordbrugets Conto).			

Balance . . . . . 36,447 Spd. 99 β

Udgift.

	Transport	624 Spd. 95 β;	7,612 Spd. 60 β
Lys, Olie og Renholdelse	103	—	—
(Contoen ialt 247 Spd. 18 β.			
Fordeling:			
Nicolaysen remitteret for	5 Spd.	—	β
Direktøren	9	—	48 -
De ugifte Lærere	16	—	- -
Laborator., Verkst. og Udhus m. m.	38	—	90 -
Ekonomeren for Renholdelse	75	—	- -
	144 Spd.	18 β)	
Vedligeholdelse af Skolens Inventarier m. m.	9	—	56 -
Vedligeholdelse af Skolens Bygninger samt Indredning	132	—	96 -
Do. af Laboratoriet	272	—	98 -
Lægehjelp og Medicin	157	—	65 -
Bøger, Modeller og Instrumenter, samt Vedligeholdelse af Institutets Samlinger	202	—	74 -
Brandkontingent	114	—	49 -
(Den samlede Brandkontingent = 143 Spd. 1 β; det overskydende er debit, Jordbruget).			
Experimentalfeltet	62	—	103 -
Tilfældige Udgifter	308	—	46 -
		1,988	— 82 -
			9,601 Spd. 22 β
2. Til Gaardsbruget m. m.:			
a. Jordbruget:			
Gaardsfuldmægtigens Kost og Løn	264 Spd.	50 β	
Rep. af Inventarier og ved Verksted. forarb. ny Redskab. tilsammen	321	—	90 -
Brænde til de faste Arbeidsfolk og Klokkeren samt til Damptærskning og Do. Grøpning	112	—	15 -
Vedligeholdelse af Jordbrugets Bygninger (og diverse Indredn. 34 Spd.) tilsammen	104	—	65 -
Skatter og Onera	348	—	104 -
(deraf Brandkgt. 28 Spd. 72 β).			
Arbejde, udført af Hestene	973	—	74 -
Do., udført af Folket	1,092	—	81 -
Udsæd af Kornvarer, Frø og Rodfrugter	380	—	71 -
Kunstig Gødning og Strøhalm	239	—	90 -
Materialier fra Gaardens Skov	23	—	40 -
Andre Udgifter til Indkjøb af Maskiner og Redskaber samt til øvrige Driftsomkostninger	361	—	53 -
		4,223 Spd.	13 β
b. Diverse Tab, henhørende under Jordbruget:			
Fjøsset	1,028 Spd.	19 β	
	Lateris	1,028 Spd. 19 β;	4,223 Spd. 13 β; 9,601 Spd. 22 β

I n d t æ g t. Transport 36,447 Spd. 99 β

Balance 36,447 Spd. 99 β

Aas høiere Landbrugs-Skole, 23de Mai 1868.

Extractens Overensstemmelse med Hovedbogen
for vedkommende Regnskabsaar attesteres.

Udgift.

	Transport	1,028 Spd. 19 β;	4223 Spd. 13 β;	9,601 Spd. 22 β
Grisehuset	145	—	—	—
Frø- og Rodfrugter	22	—	22	—
Hø- og Halm	—	—	115	—
Oljekage og Grøpe	1	—	52	—
Huder og Skind	—	—	80	—
Brænde	—	—	3	—
			<u>1,198</u>	— 51 —
3. Til Grundforbedringer				5,421 — 64 —
4. Til Haven				891 — 41 —
4. Til Haven				221 — 6 —
5. Andre Tab, der ei vedrøre det egentlige Gaardsbrug:				
a. Gartner Landgren			57 Spd. 36 β	
b. Paa Drainrørs C ^{to}			9 — 89 —	
			<u>67</u>	— 5 —
6. Diverse Beholdninger ved Regnskabsaarets Slutning:				
Kassabeholdning			453 Spd. 87 β	
Kreaturer			4,441	— — —
Inventarier:				
a. Institutets	6,515	Spd. 74 β		
b. Jordbrugets	5,121	— 93 —		
			<u>11,637</u>	— 47 —
Kornvarer og andre Producter			3,460	— 11 —
Udestaaende Fordringer	1,604	Spd. 16 β		
samt en Mejeribygning (paabegyndt)	986	— 48 —		
			<u>2,590</u>	Spd. 64 β
Tilsammen	2,590	Spd. 64 β		
med Fradrag af Gjeld	2,337	— 8 —		
			<u>253</u>	— 56 —
				<u>20,245</u> — 81 —
				Balance 36,447 Spd. 99 β

Chr. Delphin.

Beretning

om

Undervisningen ved Aas højere Landbr. Skole i 4de Kursus, eller for Tidsrummet fra Begyndelsen af October Maaned 1865 til September Maaned 1867

af

J. A. Dahl.

Under det 4de Undervisnings-Kursus ved Skolen, hvilket begyndte i October Maaned 1865 og afsluttedes med offentlig Examen den 6te og 7de September 1867, har Skolen ialt havt 30 Elever. Af disse afgik 1, J. Danielsen, ved Døden den 1ste April 1866 og 2de, Thisted og Schøyen, underkastede sig ikke Examen.

Af de 27 Elever, som anmeldte sig til Examen, besto-

des denne af 23, hvilke erholdt Vidnesbyrd med Hovedkarakter. En, Bøhn, meddeltes ikke nogen Hovedkarakter, da han paa Grund af Öjensygdom ikke kunde deltage i Undervisningen i Tegning, Landmaaling og Nivellering; 2de, Carlsen og Wærnskjold forlode Examen og 1 rejiceredes. Ved Afgangsexamen meddeltes Karakterer, som hosstaaende Tabel udviser:

Afgangs-Examen den
i Kursuset

	Anthøn Hesby fra Jarlsberg og Laurvigs Amt.	Ole Schjerven fra Jarlsberg og Laurvigs Amt.	Michael Simonsen fra Thronhjems By.	Ibr. L. Lundeby fra Hedemarkens Amt.	Hans Hartmann fra nordre Bergenhus Amt.	Hans P. Braastad fra Christians Amt.	E. C. Bøhn fra Akershus Amt.	Oscar Malthé fra Akershus Amt.
For skriftlig Besvarelse:								
Fysik og Chemi (2 Opgaver)	2,50	3,50	2,75	2,00	2,00	1,75	2,50	2,75
Botanik (2 Opgaver)	3,75	4,00	2,50	3,00	2,00	3,00	3,00	3,25
Husdyrlære (1 Opgave)	3,00	3,00	2,00	2,50	2,00	1,50	3,50	2,50
Landbrugslære (2 Opgaver)	3,00	3,50	2,50	1,75	1,75	2,00	2,75	3,00
For mundtlig Prøve i								
Fysik, Chemi og chem. Analyse	2,67	3,67	3,67	2,17	1,50	2,17	3,33	2,33
Mineralogi og Geologi	3,50	4,00	2,50	2,50	2,00	2,50	4,00	2,50
Botanik	3,50	4,00	3,00	3,00	2,00	2,00	3,50	2,00
Zoologi, Anatomi og Fysiologi	2,00	2,00	3,00	2,00	1,00	1,00	3,00	2,50
Skovbrugslære	3,00	3,50	2,00	2,00	2,00	2,00	2,50	2,50
Husdyrlære	3,00	3,00	3,50	2,00	1,00	1,00	2,50	2,50
Landbrugslære	2,00	3,00	3,00	3,00	1,00	1,00	2,00	2,50
For aflagt Prøve i:								
Redskabstegning, Landmaaling, Nivellering og Kartteg- ning	2,50	1,25	1,75	2,00	2,00	1,00	-	2,00
Praktisk Duelighed i Landbrugsarbeider	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	3,00	2,00
Summa	36,42	40,42	34,17	29,92	22,25	22,92	-	32,33
Hovedkarakter	2,80	3,10	2,62	2,30	1,71	1,76	-	2,48
Opførsel	1	1	1	1	1	1	1	1
Specialkarakterer:								
*) Redskabstegning	2,50	1,50	1,50	2,50	2,00	1,00	-	1,50
Landmaaling, Nivellering og Karttegning	2,50	1,00	2,00	1,50	2,00	1,00	-	2,50

6te og 7de September
1865—1867.

Eduard Aamodt fra Buskeruds Amt.	M. Lysager fra Buskeruds Amt.	C. Brataas fra Jarlsberg og Laurvigs Amt.	O. Helge Holter fra Buskeruds Amt.	Axel Dahl fra Aas i Akershus Amt.	Aanon Grimmæss fra Nedenæs og Robygdalægets Amt.	P. Gaustad fra Hedemarkens Amt.	Ole Haagenstad fra Christians Amt.	Peder Sønsteby fra Buskeruds Amt.	Carl Klingenberg fra Smaalenes Amt.	Ellev S. Vognild fra søndre Thronhjems Amt.	Søren Gotaas fra nordre Thronhjems Amt.	Hjalmar Bølling fra Akershus Amt.	Ingm. Øvergaard fra Hedemarkens Amt.	Olaus Senstad fra Hedemarkens Amt.	Ole Moss fra Hedemarkens Amt.
2,50	3,25	3,50	1,25	1,75	1,75	2,50	3,25	1,50	2,00	2,25	2,50	1,75	2,50	1,75	2,25
3,25	4,25	4,25	3,00	2,50	1,50	2,50	3,25	1,75	4,00	3,50	2,75	2,00	4,50	3,75	2,50
3,50	4,00	3,50	3,50	2,00	2,00	3,50	2,50	2,50	2,50	1,00	2,00	1,00	3,50	2,00	2,50
3,00	4,25	4,50	2,25	2,00	2,50	3,00	3,25	2,75	2,75	2,00	2,00	1,75	3,00	1,75	2,75
2,83	4,17	4,33	2,00	1,67	2,00	2,50	3,00	1,67	2,50	1,67	1,83	2,17	2,50	1,83	2,17
3,00	3,50	3,00	2,00	2,00	2,50	2,50	4,00	1,50	2,50	1,50	1,00	1,00	3,00	1,50	2,00
2,50	3,00	3,50	2,00	2,00	2,00	2,50	2,00	1,50	2,50	1,50	2,00	2,00	3,00	3,00	2,00
3,50	3,50	3,00	2,50	2,50	1,50	2,50	3,50	2,50	3,00	1,50	1,50	1,50	3,00	2,00	3,00
2,00	3,00	3,00	2,00	1,50	1,50	2,50	1,50	1,00	2,50	1,50	2,00	1,00	2,50	2,50	2,00
3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	2,50	2,50	3,50	2,50	3,00	1,50	1,50	1,00	2,50	2,00	2,50
3,00	3,50	2,50	2,00	3,00	2,50	2,00	2,00	3,00	3,00	1,50	1,50	1,50	4,00	2,00	2,00
2,00	2,00	2,50	1,25	1,00	1,00	3,00	2,00	2,00	2,50	1,00	2,25	2,00	2,50	1,25	2,00
2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,50	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
36,08	43,47	42,58	28,75	26,92	25,25	33,50	35,75	26,17	35,25	22,42	24,83	20,67	38,50	27,33	29,67
2,77	3,34	3,27	2,21	2,07	1,94	2,57	2,75	2,01	2,71	1,72	1,91	1,59	2,96	2,10	2,28
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2,00	2,00	2,50	1,00	1,00	1,00	3,00	2,00	2,00	2,50	1,00	2,00	2,00	2,50	1,00	2,00
2,00	2,00	2,50	1,50	1,00	1,00	3,00	2,00	2,00	2,50	1,00	2,50	2,00	2,50	1,50	2,00

Undervisningen i dette Kursus har omfattet følgende Lærefag:

Landbrugslære og Tegning:

Undervisningen i disse to Fag er fra Begyndelsen af Kursuset og indtil Midten af Marts Maaned 1866 meddelt af Agronom A. Olsen, som aftraadte ved denne Tid som Lærer, og fortsattes af den ordinaire Lærer i Faget — Candidat M. Irgens — fra 1ste November samme Aar indtil Kursusets Slutning.

Landmaaling og Nivellering, der besørgedes af Landbrugskandidat Eyvind Dahl. Undervisningen i disse to Fag kommer for Eftertiden ogsaa at blive overtaget af Candidat M. Irgens.

Agrikulturchemi, Fysik, Mineralogi og Geologi af Agrikulturkemiker A. Rosing med Assistent N. Aall, indtil den Førstes dødelige Afgang i Slutningen af Marts 1867, hvorefter Undervisningen i disse Fag er overtaget og udført af den Sidste alene, der ogsaa ledede de chemiske Laborationer under det hele Kursus.

Anatomi, Zoologi og Husdyrlære af Veterinærlærer O. Thesen.

Botanik og Skovbrugslære af Realcandidat H. Fougner.

De nye Elever indfandt sig ved Skolen — paa Grund af Landbrugsudstillingen i Christiania — først den 7de October 1865, hvorefter Optagelsesprøve afholdtes den 8—12de October. Forelæserne begyndte den 13de October 1865 og afsluttedes den 31te Mai 1867. Repetitionsexaminatorier — en Uge 2 Timer daglig for hver Faggruppe — afholdtes fra 26de Juni til 23de Juli.

Den skriftlige Examen begyndte den 3die August og varede til den 16de samme Maaned.

Den mundtlige Afgangsexamen fandt Sted den 6te og 7de September. Som Censorer ved samme fungerede D'Hrr. Professor C. Boeck i Husdyrlære, Professor Schübeler i Botanik og Skovhusholdning, Professor P. Waage i Chemi, og Landbrugsskolebestyrer Norstrøm i Landbrugslære.

Fra Kursusets Begyndelse den 13de October 1865 indtil Udgangen af April 1866 afholdtes 2 Timers Forelæser daglig. I samme Tidsrum sysselsattes Eleverne partivis med praktiske Arbeider, nemlig med Markarbeider i October Maaned, med Dissectioner fra 1ste November til 16de December, 3 Timer daglig 3 Dage i Ugen, med chemiske Laborationer og Tegning fra 1ste November til Terminens Slutning 3—4 Timer daglig, 4 Dage i Ugen.

Fra 1ste Mai til Udgangen af September afholdtes en Forelæser daglig, Klokken 6—7 Formiddag. Til chemiske Laborationer anvendtes 4 Timer daglig, 2 Dage i Ugen. I

samme Tidsrum beskæftigedes Eleverne med Markarbeide indtil 1ste November, samt Landmaaling og Nivellering paa dertil bekvemme Tider. Til botaniske Excursioner anvendtes tre Eftermiddage ugentlig 2½ Time hver Eftermiddag. Fra 1ste October 1866 til 31te Mai 1867 afholdtes 2 Forelæser daglig. I samme Tidsrum anvendtes 4 Timer daglig, 4 Dage i Ugen til chemiske Laborationer, med Undtagelse af October, i hvilken kun 2de Dage og i Mai, i hvilken 3 Dage anvendtes hertil.

Undervisningen i Bogholderi, der meddeltes af Skolens Kasserer Chr. Delphin, begyndte i September Maaned og fortsattes i October Maaned med 2 Timer daglig, 3 Dage i Ugen, og fra 1ste November indtil 13de April 2 Timer daglig, 4 Dage i Ugen. Fra Januar til Udgangen af Mai meddeltes Undervisning i Tegning 3 Timer daglig, 4 Dage i Ugen.

I Løbet af Kursuset har hver Elev deeltaget 1 Uge i Fjøsrogt, samt efter Tour deeltaget i Udførelse af Hesteskoning og Hestepuds.

Foruden den her nævnte Undervisning have Eleverne i Vintermaanederne, begge Aar, havt en skriftlig Opgave at besvare hver fjortende Dag. Opgaverne ere givne af de forskellige Lærere efter Tour. Ialt ere givne 18 Opgaver: 4 i Landbrugslære, 4 i Husdyrlære, 5 i Chemi, 4 i Botanik og 1 i Skovhusholdning.

Af de praktiske Arbeider, hvori Eleverne tourvis deltog, falder Størsteparten paa det 1ste Aar, fordi det 2det Aars Sommermaaned i høi Grad var optaget med Forberedelsen til Examen.

For Oversigtens Skyld meddeles følgende Sammenstilling af de Timer, der ere anvendte til Undervisningen i hvert Fag og af hver Lærer.

	Landbrugs- lære m. m.	Chemi m. m.	Anatomi, Husdyrlære m. m.	Botanik.	Bogholderi.	Tilsammen
Theoretisk Undervisning .	178	216	200	209	-	803
Praktisk Undervisning . .	410	824*)	66	118	188	1,606
Tilsammen .	588	1,040	266	327	188	2,409

Heri er dog ikke medregnet det Timetal, der er anvendt til praktiske Arbeider i Marken, Landmaaling, Nivellering, Kreaturrøgt og Hesteskoning, hvilket Timetal ikke kan opgives med Nøiagtighed.

*) I forrige Aarsberetning er i den hermed tilsvarende Tabel indløbet den Feil, at de chemiske Laborationer er anført med 320 Timer istedetfor 640.

Elevernes store Antal tillader ikke en fælles Undervisning paa en Gang i Laboratoriet, Tegnesalen m. v., men de maa fordeles paa to til flere Afdelinger — alt efter Arbeidets Beskaffenhed. Nedenstaaende Opgave udviser det Timetal, der i de forskjellige Undervisningsgrene kommer paa hver Elev:

I Landbrugslære, theoretisk Undervisning	178	Timer
Konstruktionstegning	205	—
I Chemi, Fysik, Mineralogi og Geologi, Forelæsninger	216	—
Chemiske Laborationer	388*)	—

*) I forrige Aarsberetning er i den hermed tilsvarende Oversigt urigtigt anført for chem. Laborationer 160 Timer for hver Elev istedetfor 320 Timer.

I Botanik og Skovbrugslære, Forelæsninger	209	Timer
Excursioner	40	—
I Anatomi, Zoologi og Husdyrlære, Forelæsninger	200	—
Dissection	33	—
I Bogholderi	94	—
	<hr/>	
		1,563 Timer

hvorimod der af Lærerne ifølge foregaaende Tabel er meddelt Undervisning i 2,409 Timer.

Indhold.

Indberetning for Aas høiere Landbrugsskole fra den 1ste April 1866 til samme Tid 1867. Af Skolens Direktør F. A. Dahl.

Sammendrag af Regnskabet	Pag. 5.
Jordbruget og Avlingen	- 6.
Drainering og Grundforbedring	- 7.
Drainsrørstilvirkning	- 8.
Haven og Planteskolen	- 8.
Værkstederne	- 9.
Stamhollænderiet og Fjøsdriften	- 9.
Meieriet	- 12.
Extract af Skolens Regnskab for 1866	- 14.
Beretning om Undervisningen i 4de Kursus	- 21.

Table des matières.

Rapport annuel sur la ferme-modèle d'agriculture d'Aas pour l'époque du 1er Avril 1866 au 1er Avril 1867 par le directeur F. A. Dahl.

Résumé des recettes et dépenses	page 5.
Exploitation et récolte	- 6.
Drainage et améliorations du sol	- 7.
Fabrication de tuyaux de drainage	- 8.
Jardin et pépinière	- 8.
Ateliers	- 9.
Vacherie et bestiaux	- 9.
Métairie	- 12.
Extrait des comptes pour l'époque 1866—67	- 14.
Rapport sur l'enseignement au 4 ^{me} cours	- 21.

